

قوانین بین‌المللی در مورد این جرم‌انگاری چه می‌گویند؟

در پرونده تونن علیه دولت استرالیا (Toonen v Australia) در سال ۱۹۹۴، کمیته حقوق بشر سازمان ملل متحد تایید کرد قوانینی که همجنس‌گرایی را جرم می‌شمارند، حق حریم خصوصی و حق رهایی افراد از تبعیض را نقض می‌کند، امری که ناقض تعهدات قانونی دولت‌ها تحت میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی است. علاوه بر این، اجرای قوانین ضد همجنس‌گرایی، ممکن است ناقض حق رهایی از دستگیری و بازداشت‌های خودسرانه نیز باشد.

علاوه بر این دولت‌هایی که روابط همجنس‌خواهانه بین دو فرد بالغ و مختار را مستحق مجازات مرگ می‌دانند، ناقض حق حیات مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشرند. اعدام، مجازاتی قانونی برای جرائم مربوط به همجنس‌گرایی در ایران، موریتانی، عربستان سعودی، سودان و یمن است و ممکن است چنین مجازاتی در دادگاه‌های مذهبی در برخی مناطق سومالی و نیجریه نیز به کار گرفته شوند.

آنهايي که معتقدند همجنس‌گرایی را باید در زمره جرائم تلقی نمود، بارها در متقاعد کردن کمیته حقوق بشر سازمان ملل در مورد ادعاهای خود ناتوان مانده‌اند. ادعایی که بموجب آن، جرم شمردن این روابط، پاسخی «معقول» و «متناسب» در برابر مجموعه به اصطلاح تهدیداتی است که از این ناحیه متوجه سلامت و رفاه عمومی است. در عوض، کمیته بر تاثیر زیانبار این جرم‌انگاری بر سلامت عمومی، از جمله در زمینه پیشگیری و درمان اچ‌آی‌وی / ایدز تاکید کرده است. (پایین را ببینید)

در حالی که کشورهای جهان، فرهنگ‌ها و سنت‌های متفاوتی از یکدیگر دارند و همچنین نگرش عمومی جوامع بسیار متفاوت با یکدیگر است، تاکید بر جهان‌شمول بودن قوانین بین‌المللی حقوق بشر، نیازمند همکاری تمامی دولت‌ها است. اینگونه، صرف نظر از ارزش‌های فرهنگی و سنتی غالب، باورهای دینی و افکار مردم، می‌توان برای حفاظت از حقوق بشر گام برداشت.

جرم شمردن روابط همجنس‌خواهانه

دست‌کم در ۷۶ کشور جهان، قوانین تبعیض‌آمیزی وجود دارد که روابط خصوصی و رضایت‌مندانه بین دو فرد همجنس را جرم می‌شمارد. این قوانین میلیون‌ها نفر را در معرض دستگیری، محاکمه و زندان و حتی - در حداقل پنج کشور جهان - مجازات اعدام قرار می‌دهد.

جرم شناختن روابط همجنس‌خواهانه که با رضایت طرفین صورت گیرد، ناقض حق حریم خصوصی و حق رهایی از تبعیض برای افراد است (که هر دو از حمایت و حراست قوانین بین‌المللی برخوردارند) و دولت‌ها با این جرم‌انگاری، تعهد خود نسبت به حفاظت از حقوق بشر همه مردم، صرف نظر از گرایش یا هویت جنسی آنها را آشکارا نقض می‌کنند.

این قوانین به طور معمول، انواع مشخص دیگری از رفتارهای عشقی و جنسی بین افراد همجنس را ممنوع اعلام می‌کند. در برخی موارد، قانون مبهم و نامشخص نوشته شده است. برای نمونه، این قوانین به مفاهیمی نظیر «فسق»، اعمال خلاف «اخلاق» یا جنایت علیه «نظم طبیعت» اشاره می‌کنند. برخی از دولت‌ها تنها رفتار جنسی بین «مردان» همجنس را جرم می‌شناسند، در حالی که برخی دیگر، رفتار جنسی بین افراد همجنس را (چه زن و چه مرد) غیر قانونی می‌دانند. در اکثر موارد، این قوانین در قرن ۱۹ میلادی، توسط قدرت‌های استعماری وقت بر کشورهای تحمیل شده است. برای نمونه، بسیاری از قوانین امروزی مورد استفاده برای مجازات مردان همجنس‌گرا در آفریقا و کشورهای حوزه کارائیب، در واقع در عصر ملکه ویکتوریا در لندن نوشته شده است.

سازمان ملل متحد بارها در مورد جرم شناختن روابط همجنس‌خواهانه ابراز نگرانی کرده است. جرم شناختن این روابط، علاوه بر نقض حقوق اساسی افراد، باعث مشروعیت بخشیدن به پیش‌داوری و تعصب در سطح جامعه شده و مردم را در معرض جرائم ناشی از نفرت، سوءاستفاده پلیس، شکنجه و خشونت خانوادگی قرار می‌دهد.

همانطور که سازمان جهانی بهداشت (WHO) و برنامه مشترک سازمان ملل متحد در مورد اچ‌آی‌وی/ایدز (UNAIDS) نشان داده‌اند، این جرم‌انگاری اثر نامطلوبی بر سلامت عمومی، به خصوص در تلاش برای جلوگیری از گسترش اچ‌آی‌وی دارد. به عنوان مثال برخی افراد (مخصوصاً آنهایی که بیشتر در معرض این عفونت‌ها قرار دارند) به خاطر ترس از اینکه مجرم پنداشته شوند، برای آزمایش و درمان اقدامی نخواهند کرد. همچنین کسانی که به دفاع از حقوق بشر دگرباشان جنسی مشغول هستند، در معرض خطر حمله، ارباب و تهدید قرار می‌گیرند.

این جرم‌انگاری همچنین انگیزه‌ای می‌شود برای ایجاد تبعیض بیشتر علیه کسانی که با لباس یا رفتار متفاوت خود، هنجارهای جنسی سنتی جامعه را به چالش می‌کشند. حوادث بسیاری برای افرادی که به خاطر پوشش، رفتار و طرز حرف زدنشان دستگیر شده یا مورد حمله واقع شده‌اند، ثبت شده است.

با توجه به گستردگی دگرباش‌ستیزی، دولت‌ها باید هرچه سریعتر به وظایف قانونی خود برای محافظت و رفع خشونت و تبعیض از دگرباشان جنسی، جامه عمل بپوشانند. لغو قوانینی که رفتار همجنس‌خواهانه را جرم می‌شناسد و قوانین دیگر که برای مجازات دگرباشان جنسی مورد استفاده قرار می‌گیرد، گامی مهم در جهت حفاظت از زندگی افراد و مبارزه با تعصب است.

دولت‌ها موظف هستند تا:

- قوانینی که روابط همجنس‌خواهانه بین دو فرد بالغ را (که با رضایت شخصی‌شان و در خلوت خصوصی آنها رخ می‌دهد) جرم می‌انگارد و قوانین دیگری را که برای مجازات افراد به خاطر گرایش و هویت جنسی‌شان استفاده می‌شود، لغو کنند؛ چرا که این قوانین در تناقض با استانداردهای بین‌المللی حقوق بشر هستند.
- همه کسانی را که در حال حاضر، به دلیل روابط همجنس‌خواهانه مبتنی بر رضایت طرفین در بازداشت هستند، آزاد کنند.
- در جاهایی که لازم است، قوانین مربوط به سن رضایت فرد برای داشتن رابطه جنسی، اصلاح شوند؛ چرا که سن رضایت به داشتن رابطه جنسی، باید برای روابط همجنس‌خواهانه و دگرجنس‌گرایانه، یکسان باشد.
- اطمینان حاصل کنند که افراد به زور در معرض معاینات پزشکی اهانت‌آمیز به منظور تعیین گرایش جنسی خود قرار نمی‌گیرند.

شما، دوستان شما و افراد دیگر هم به نوبه خود موثر باشید:

- زمانی که اطرافیان شما به دلیل هویت یا گرایش جنسی‌شان دستگیر شده یا به زندان انداخته می‌شوند، علیه این وضعیت اعتراض کنید.
- اگر شما در کشوری زندگی می‌کنید که همجنس‌گرایی را جرم می‌شمارد، به دولت و یا قانون‌گذارهای کشور خود نامه بنویسید و مصرانه از آنها بخواهید که اصلاحات لازم را در جهت انطباق قوانین ملی با استانداردهای بین‌المللی حقوق بشر انجام دهند؛ قوانین بین‌المللی که جرم شمردن روابط جنسی خصوصی همجنس‌خواهانه مبتنی بر رضایت طرفین را منع می‌کند. برای ابراز حمایت از این اصلاحات، به روزنامه‌ها نامه بنویسید و در بحث‌های آنلاین شرکت کنید.
- اگر دوستان شما یا اعضای خانواده‌تان و یا حتی خود شما، به اتهام داشتن روابط همجنس‌خواهانه مبتنی بر رضایت طرفین، دستگیر و بازداشت شده‌اید، با ارسال ایمیل به نشانی urgent-action@ohchr.org با بخش روش‌های ویژه حقوق بشر در سازمان ملل متحد مکاتبه کرده و این موضوع را به آنها اطلاع دهید.